

IT bezpečnost Phishing

Školení pro uživatele sítě WEBnet

ÚVOD

Teroristický útok vs. Kybernetický útok

- ▶ Několik společných rysů
 - ▶ **Útočník** (terorista vs. hacker)
 - ▶ **Cíl** (osoby na vymezeném prostoru vs. zaměstnanci ZČU)
 - ▶ **Zbraň** (bomba vs. email se závadnou přílohou nebo odkazem)

Teroristický útok vs. Kybernetický útok

- ▶ Několik společných rysů
 - ▶ **Útočník** (terorista vs. hacker)
 - ▶ **Cíl** (osoby na vymezeném prostoru vs. zaměstnanci ZČU)
 - ▶ **Zbraň** (bomba vs. email se závadnou přílohou nebo odkazem)
- ▶ Jeden odlišný rys
 - ▶ Lidé se při teroristickém útoku dají na útěk ...
 - ▶ ALE uživatelé PC při kybernetickém útoku klikají ...

Nepříjemné důsledky

- ▶ Ovládnutí počítače útočníkem
 - ▶ Využití výkonu počítače
 - ▶ Odposlechnutí přihlašovacích údajů
 - ▶ Počítač s kamerou ⇒ přenos obrazu a zvuku, pořizování záznamu
 - ▶ Zneužívání počítače k dalším (kyber)útokům
 - ▶ Zašifrování vašich souborů
- ▶ Únik informací
 - ▶ Přihlašovací údaje
 - ▶ Výsledky výzkumu
 - ▶ ...

TO JE SMŮLA
JAKOU BYCH
TEDA NIKOMU
NEPŘÁL ...

Phishing? Phishing!

Phishing

- ▶ „Rhybaření“ = „lákání na udičku“
 - ▶ Cíleno na uživatele
 - ▶ Donucení ke sdělení informací (jméno a heslo)
 - ▶ Využití „sociálního inženýrství“
- ▶ Typické triky
 - ▶ Vydávání se za autoritu
 - ▶ Hrozba ztráty (příležitosti)
 - ▶ Časová tíseň

VÁŠ E-MAIL BYL ZABLOKOVÁN!
VY KLIKNĚTE [ZDE](#) A OBNOVIT.
JINAK BUDE ÚČET SMAZÁN DO
32 MINUT!

HELPDESK CIV

Typy phishingu: Žádost o heslo

- ▶ E-mail s požadavkem o **heslo**
- ▶ Hlavní zásada – **nikdy nikomu** jakýmkoli způsobem nesdělujte heslo!

Subject: Vážený uživateli
Date: Mon, 21 Mar 2011 10:00:01 +0100
To: undisclosed-recipients: ;
From: "helpdesk@zcu.cz" <helpdesk091@peoplepc.com>
Reply-To: "helpdesk@zcu.cz" <acupgrade@superposta.com>

Vážený uživateli

Naším cílem je poskytovat kvalitní podporu pro naše zákazníky.
Takže můžeme nejlépe pomoci, odpovědět na následující poté, co jste obdrželi.

V současné době provádí údržbu a aktualizaci našich
Služby účtů databáze, a jako výsledek této vaší
Účty musí být modernizovány.

Omlouváme se za způsobené potíže.

Pokud se tak nestane do 72 hodin bude okamžitě
vypnuté svůj účet z naší databáze.

Prosím, vyplňte formulář níže.

Název účtu:.
heslo:.

Přístupové Členové se dohodli, aby nás následovaly přijatelný Use Policy
Podmínky používání
(C) 1995-2011, Všechna práva vyhrazena
Veškerý obsah na tomto je k dispozici.
"Poštovním účtem PODPORA WEBMAIL ©
ABN 31088377860 Všechna práva vyhrazena

PeoplePC Online
A better way to Internet
<http://www.peoplepc.com>

Typy phishingu: E-mail s odkazem na stránku

- ▶ E-mail s **odkazem** na (vizuálně podobné) podvodné stránky

From: **PayPal** <nobody@neoweb-01.neotericuk.co.uk>

Date: 2018-02-19 14:52 GMT+01:00

Subject: Your account will be closed !

To: [REDACTED]@seznam.cz

PayPal

Dear Customer,

We are sorry to inform you that you can not access all your account advantages due to account limitation. You must confirm your correct data to activate your account again due to our new security update. Thanks

[Reslove My Account](#)

Typy phishingu: E-mail s odkazem na stránku

Log in to your PayPal account

https://www.zetortcommunications.co.ke/errors/login/login/

Hledat

Email

Password

Log In

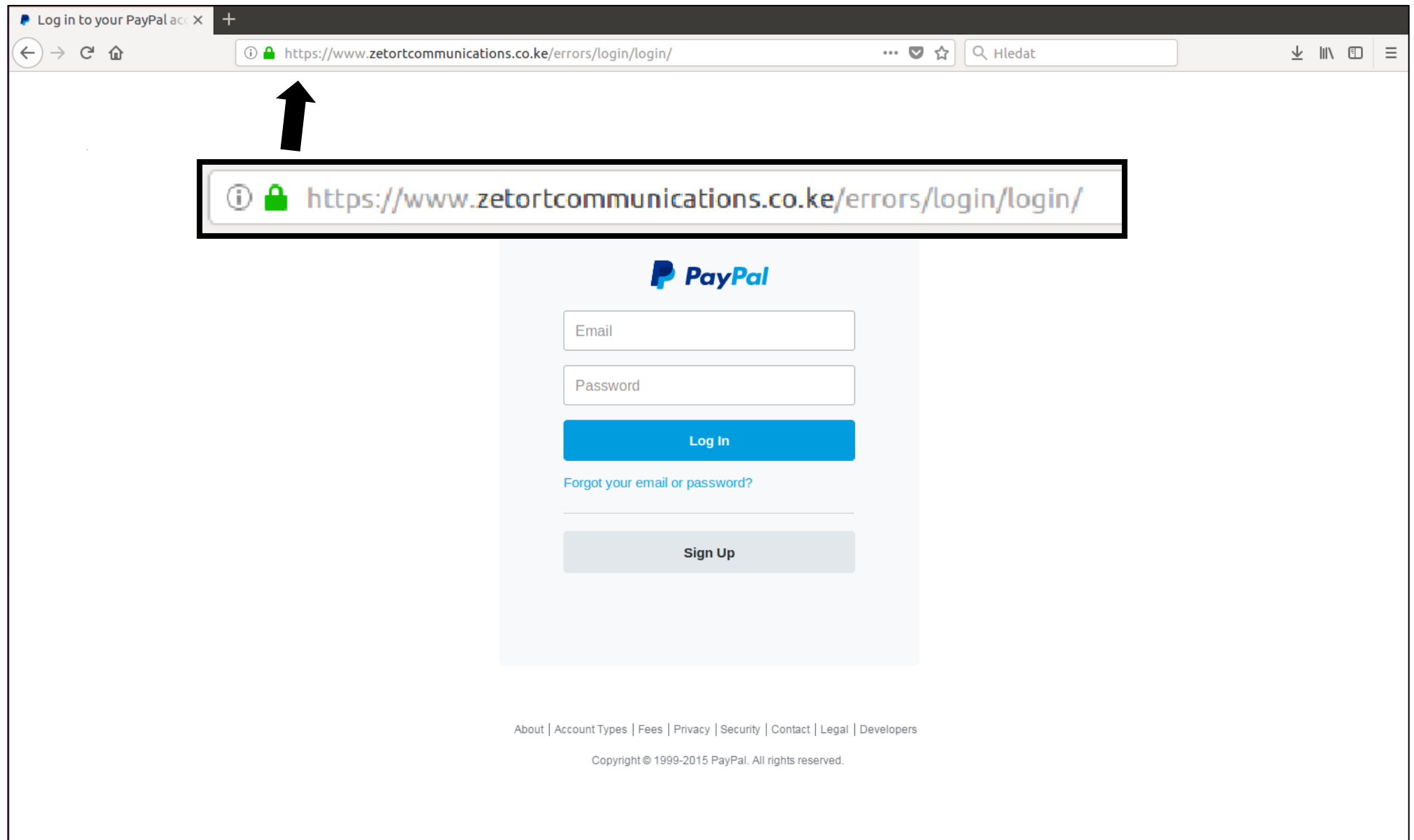
[Forgot your email or password?](#)

Sign Up

[About](#) | [Account Types](#) | [Fees](#) | [Privacy](#) | [Security](#) | [Contact](#) | [Legal](#) | [Developers](#)

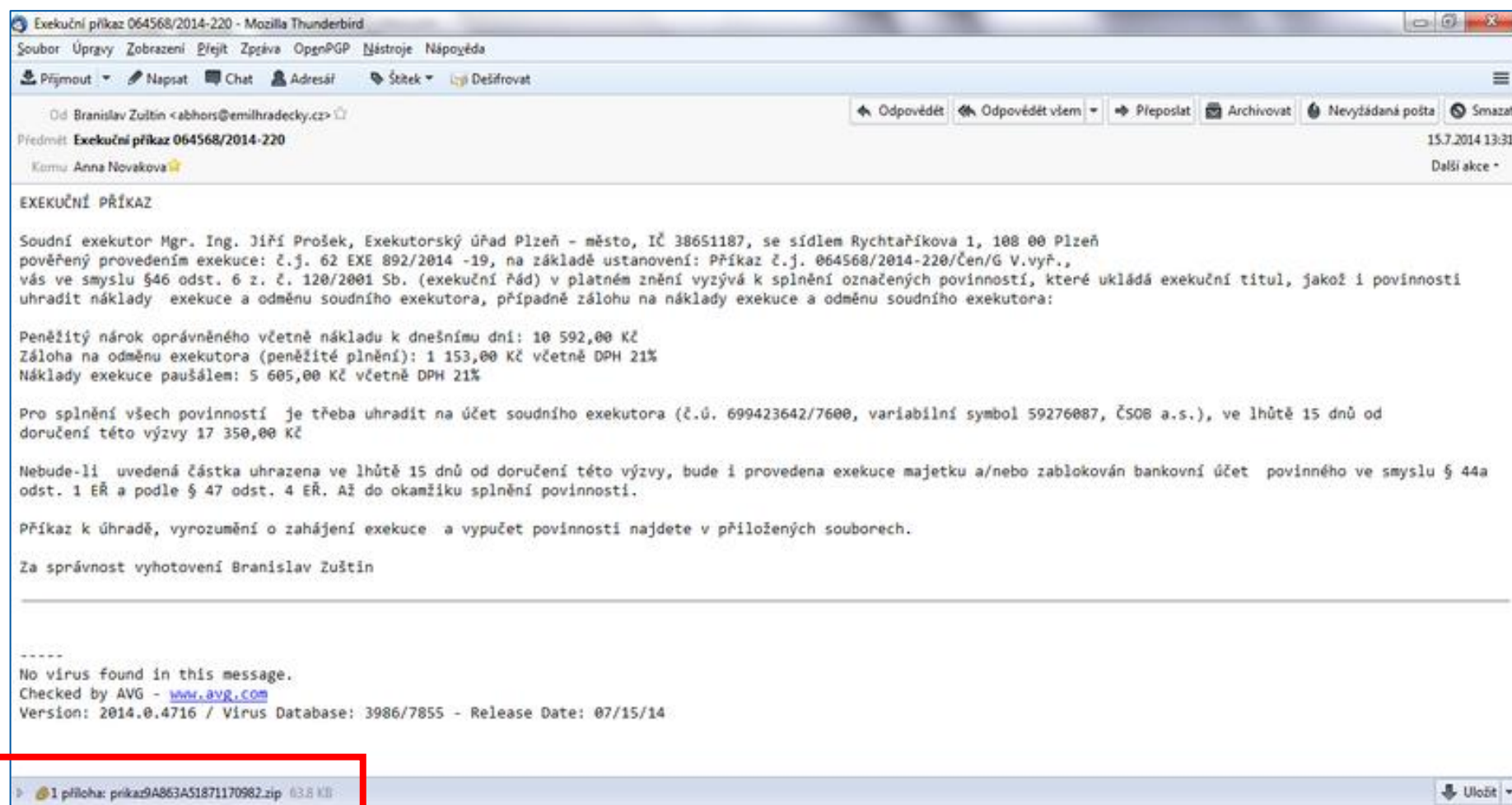
Copyright © 1999-2015 PayPal. All rights reserved.

Typy phishingu: E-mail s odkazem na stránku

Typy phishingu: Závadná příloha

- ▶ E-mail se **závadnou přílohou** – např. exekuční příkaz, faktura...

Odkazy (nejen) v e-mailech

Rozbor odkazu (URL – Uniform Resource Locator)

http://www.gjszlin.cz/gztgm/dispnews.php?idm=1&p=3

Rozbor odkazu (URL – Uniform Resource Locator)

<http://www.gjszlin.cz/gztgm/dispnews.php?idm=1&p=3>

U tří koťátek

Výčep

Rozbor názvu serveru (doménového jména)

komiks.civ.zcu.cz

U tří kotátek

Pražská

PLZEŇ

Rozbor názvu serveru (doménového jména)

komiks.civ.zcu.cz

komiks.civ.zdu.cz

Rozbor názvu serveru (doménového jména)

komiks.civ.zcu.cz

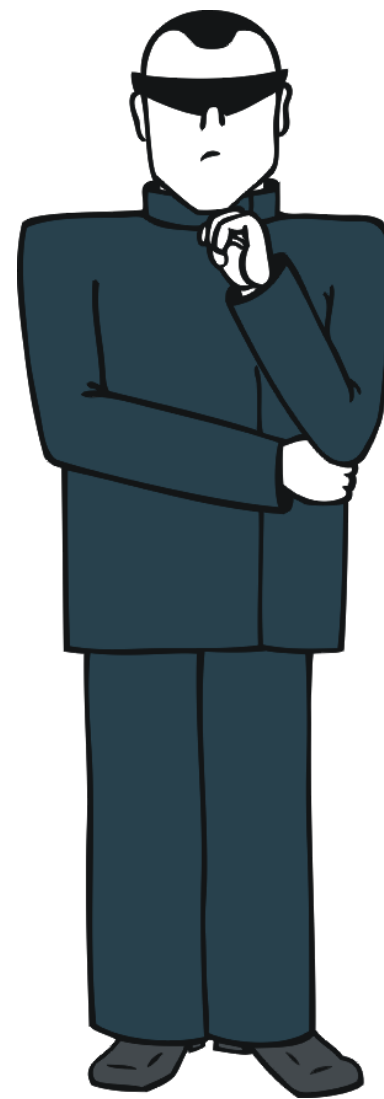

komiks.civ.zcu.bz

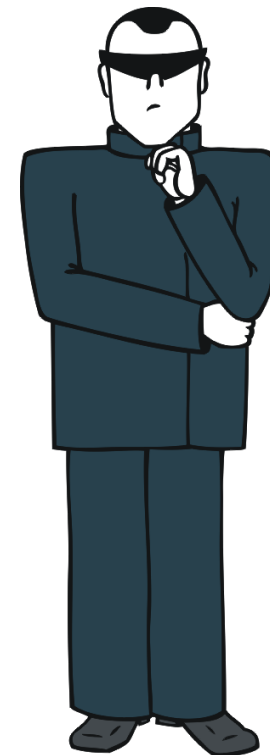
Malý kvíz

<http://xafylopaxwzwhcxwla.com>

<http://xafylopaxwzwhcxwla.com>

ADWARE

<https://www.lanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogogoch.co.uk/>

<https://www.llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogogoch.co.uk/>

WEBOVÉ STRÁNKY OBCE VE
WALESU, KTERÁ DRŽÍ SVĚTOVÝ
REKORD V DÉLCE NÁZVU.

<http://apple.com/iphone7>

<http://apple.com/iphone7>

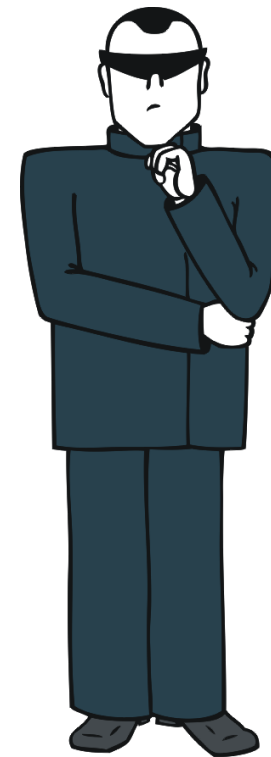

OFICIÁLNÍ STRÁNKY VÝROBCE
ELEKTRONICKÝCH ZAŘÍZENÍ
ZNAČKY APPLE.

<http://apple.com-iphone7.com>

<http://apple.com-iphone7.com>

MALWARE

<http://goo.gl/Qalogr>

<http://goo.gl/Qaloqr>

ZKRÁCENÝ ODKAZ NA
[HTTP://SUPPORT.ZCU.CZ](http://support.zcu.cz)

Jak se v tom vyznat?

Není to jednoduché

TO MI TEDY ŘEKNĚTE,
CO MÁM DĚLAT ...

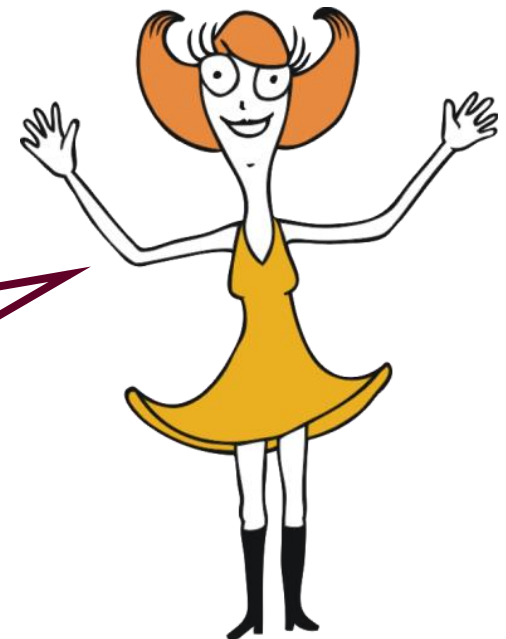

- ▶ Obecné pravidlo neexistuje
 - ▶ Víc informací, znalostí = výhoda
- ▶ Dobře připravený a cílený podvod
 - ▶ Problém pro každého
- ▶ Běžné podvody
 - ▶ Drtivá většina
 - ▶ Zvládne poznat každý

Jste důležití!

- ▶ **Technické prostředky**
 - ▶ Na ZČU aplikovány
 - ▶ Dokáží reagovat na nové hrozby až se zpožděním
- ▶ **Uživatel sítě WEBnet**
 - ▶ Nejúčinnější obrana
 - ▶ Je-li poučen a jedná s chladnou hlavou

VŠICHNI JSTE DŮLEŽITÍ A
BEZ VÁS TU BEZPEČNOST
PROSTĚ NEVYBUDUJEME.

Odhalte podvod v pěti krocích

1. krok

► Očividný spam

- Nevyžádané reklamní sdělení
- např. odpuzovač myší a potkanů 1+1 zdarma, super hadice, ...

Předmět: {Spam?} Odpuzovač myší + potkanů v akci 1 + 1, účinný i proti hmyzu

Od: "Otokar Zapletal" <otokarzg1w5pazapletal@henrygl.com>

Date: Mon, 24 Apr 2017 16:51:04 +0000

Odpuzovač myší + potkanů v akci 1 + 1, účinný i proti hmyzu

Odpuzovač myší v senzační nabídce: jako bonus dostaneš ještě jeden »

Odpovědět Přeposlat Přesměrovat Archivovat Nevyžádaná pošta Smazat Více

Od <slavomirz5dnhtrcervenka@cannicool.com>☆

Předmět {Spam?} GRÁTIS hlavice ke každé hadici, i auto ti umyje

17.7.2017 10:24

Komu apadrta@civ.zcu.cz★

Je zde nejdelší zalévací hadice: 30 metrová hadice se silným proudem, super silná

[JARNÍ výprodej zalévacích hadic, nezamotávají se, vynikající cena](#)

[Další informace](#)

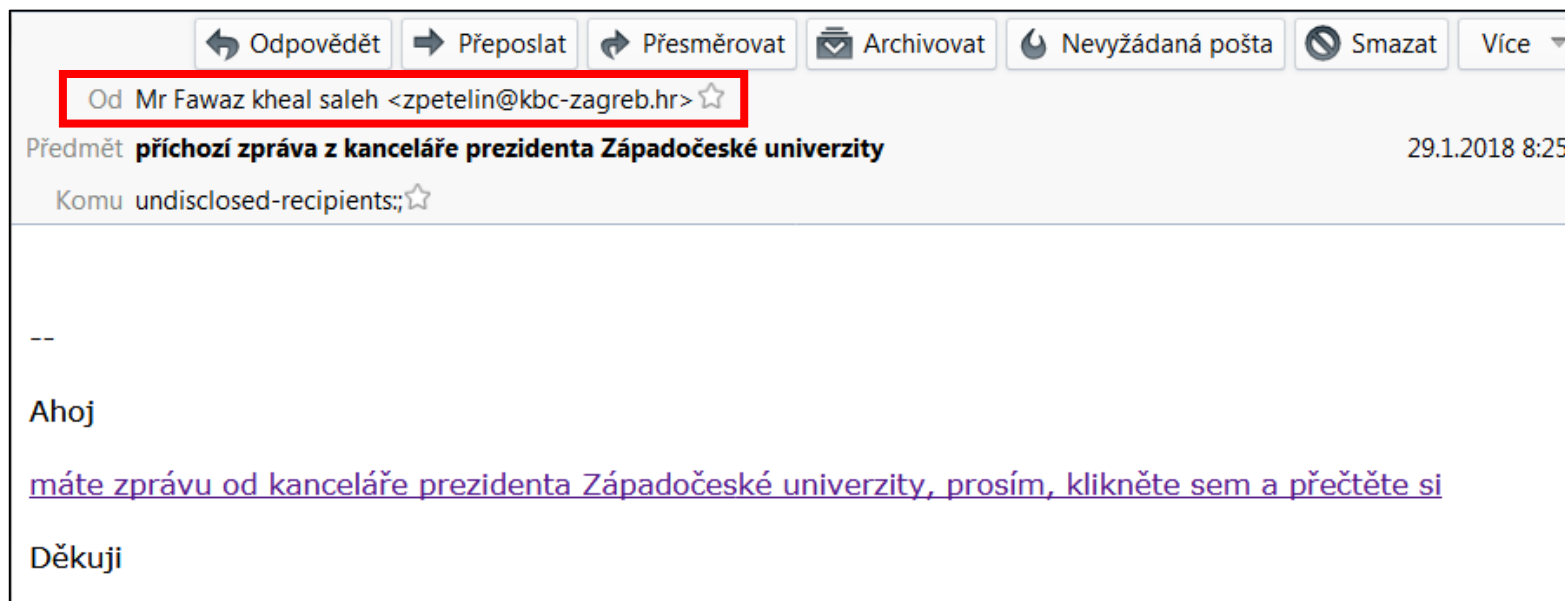
[Další informace](#)

GRÁTIS hlavice ke každé hadici, i auto ti umyje

2. krok

► Podezřelého odesílatele

- Znáám odesílatele? Nebo aspoň doménu?
- Jméno (popisek) před adresou vs. e-mailová adresa
- Odesílatele lze podvrhnout – jistotou je elektronický podpis
- Odlišnost může být i pouze v jednom písmenu!
- Při podezření podvrhu ověřit jiným kanálem (např. telefonicky)

3. krok

► Podezřelý obsah

- Neočekávaný druh zprávy
 - Nabídky na seznámení, životopis, faktura, ...
- Obsah není charakteristický pro odesílatele
 - „Uklízečka upozorňuje na novou směrnici o čerpání dovolené“
- Neodpovídající jazyk
 - Česká banka píše anglicky
 - Pán s emailovou adresou herrmann.muller@web.de píše česky
- Neodpovídající úroveň jazyka
 - Hovorový jazyk v „oficiální zprávě“ apod.
- Obsahuje odkazy na pochybné stránky

Váš účet byl zablokován, pro obnovení klikněte na [odkaz](#).

Do 24 hodin bude smazán!

<http://virus.zaviruj.me/>
Přechod na odkaz:Ctrl+kliknutí

4. krok

- ▶ **Přítomnost psychologického nátlaku**
 - ▶ Zaklínání se autoritou
 - ▶ My můžeme (odebrat, zablokovat, pokutovat, ...)
 - ▶ Hrozba ztráty (příležitosti)
 - ▶ Přijdete o ...
 - ▶ Nedostanete ...
 - ▶ Časová tíseň
 - ▶ Ted', hned, spěchejte
 - ▶ Kupujte, nebudou!

5. krok

- ▶ **Podezřelé přílohy**

- ▶ Proč zrovna příloha?

- ▶ Cíl útočníka - spustit jeho kód (aplikaci) v počítači oběti

- ▶ Způsob spuštění - uživatelem

- ▶ Sociální inženýrství

- ▶ Pretexting (v textu se píše o faktuře ⇒ musí to být faktura)

- ▶ Výzva k povolení „spuštění“

- ▶ Makra v kancelářských aplikacích (MS Office, LibreOffice)

- ▶ Javascript / přístup na web v PDF souborech

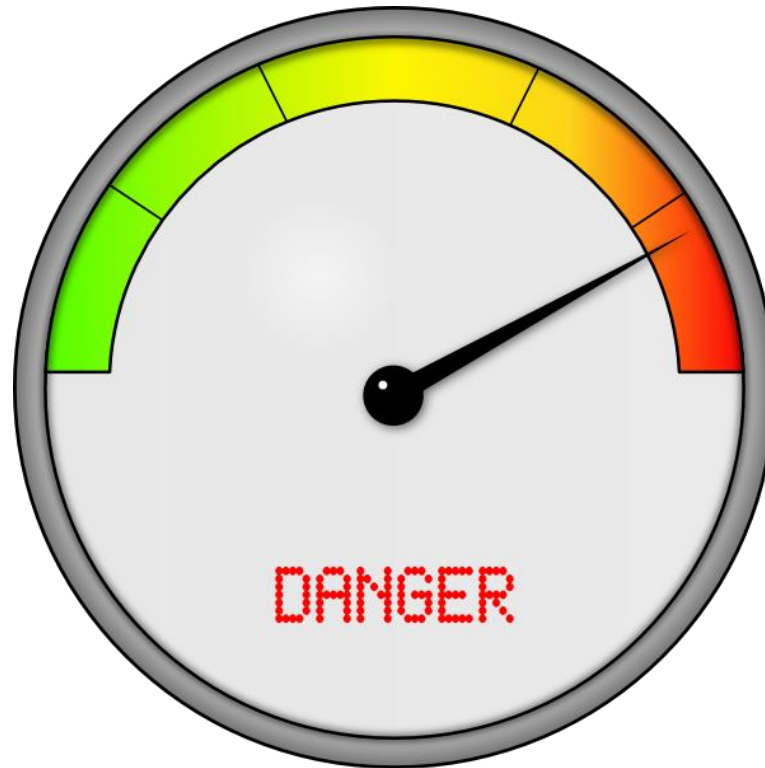
- ▶ Přípona souboru = dobré vodítko

- ▶ Ve výchozím stavu ... skryty ☹

- ▶ Podezřelé: .zip, .rar, .exe, .js, .bat, .wsf atd.

Vyhodnocení doručené zprávy

Určitě je v pořádku

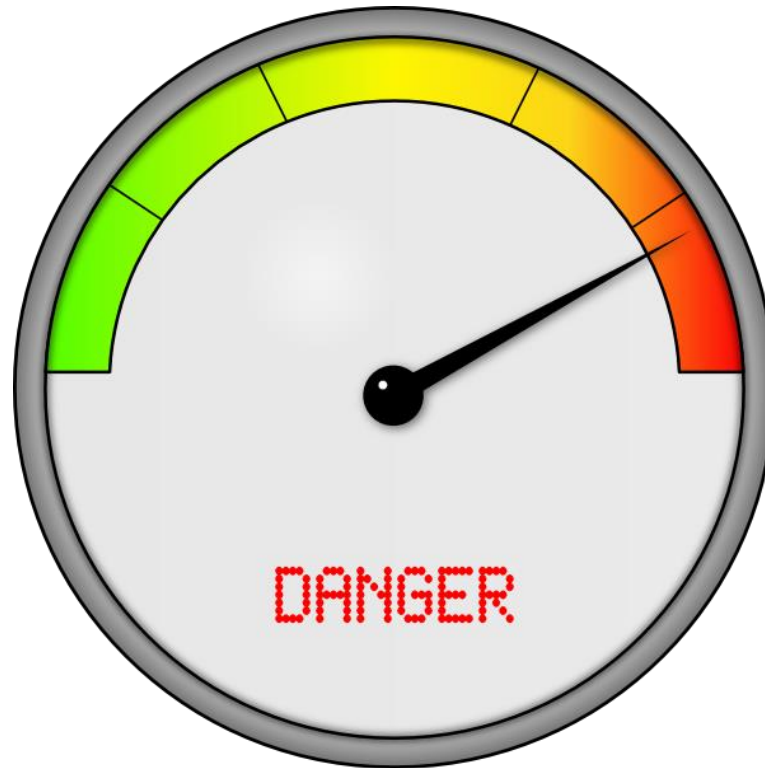

Určitě je to podvod

Vyhodnocení doručené zprávy

Určitě ... NEVÍM

Určitě je v pořádku

Určitě je to podvod

Kdo mi pomůže rozhodnout?

► Dilema

- Možná jde podvod $\Rightarrow$ chci ignorovat
- Možná je to pracovní povinnost $\Rightarrow$ chci otevřít

► Možné řešení

- Porad'te se s pracovníky CIV
- Přepošlete operator@service.zcu.cz
- Zjistíte, co si myslíme my

Mám jistotu, že to je podvodný e-mail, co dál?

- ▶ „Novinky“ na stránce uživatelské podpory
 - ▶ <http://support.zcu.cz/>
- ▶ Je tam popsán „můj podvodný e-mail“?
 - ▶ Není ⇒ nahlásím (přepošlu) zprávu na operator@service.zcu.cz
 - ▶ Je ⇒ můžu také poslat (statistika – vyhodnocení počtu)
- ▶ Rozhodně se neřídím instrukcemi v e-mailu
 - ▶ Neklikám na odkazy
 - ▶ Neotvírám přílohy
 - ▶ Neodpovídám
 - ▶ Neposílám údaje

PARÁDA, POZNALA JSEM
PODVOD ... ALE CO TEĎ?

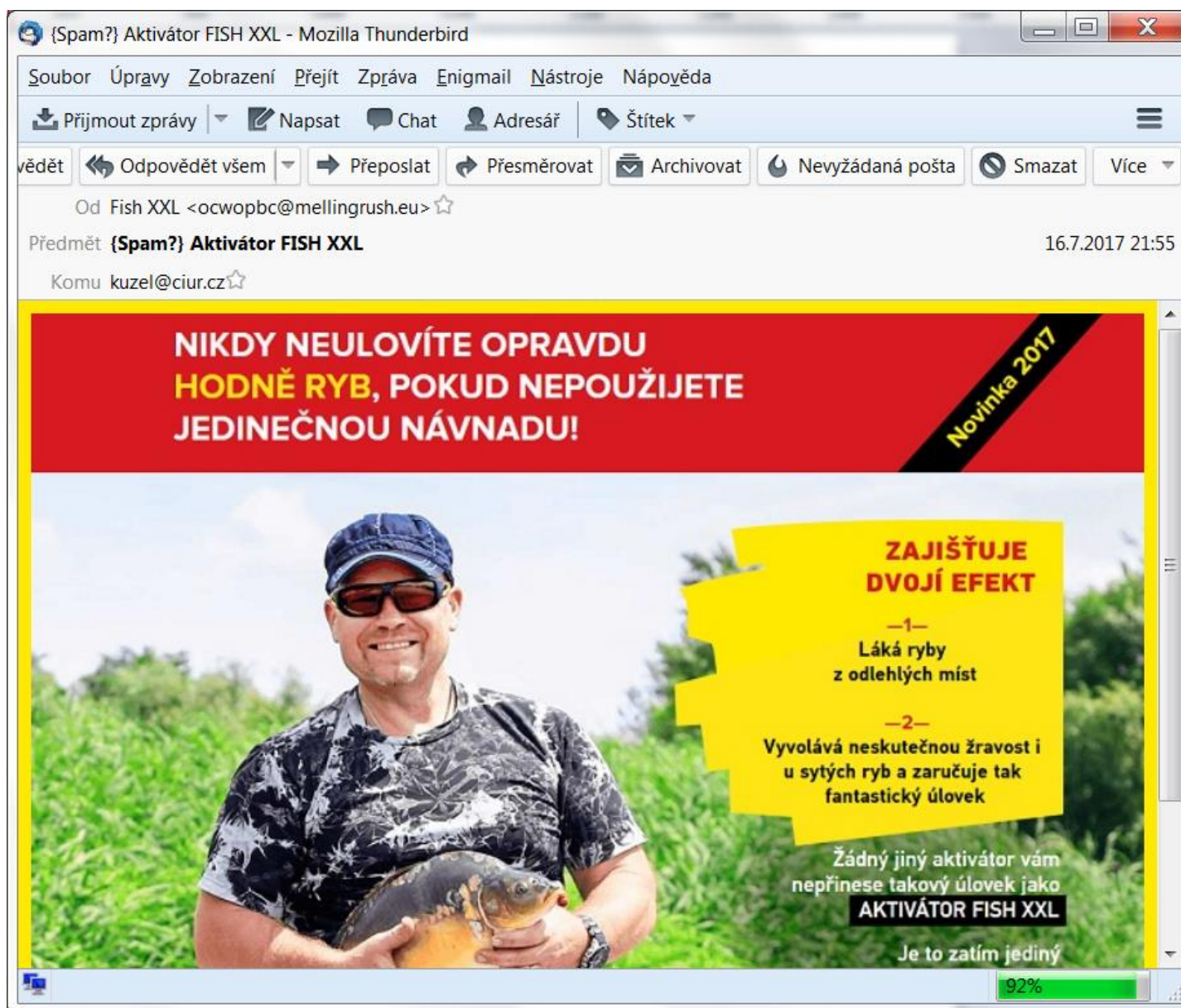

Co už víte?

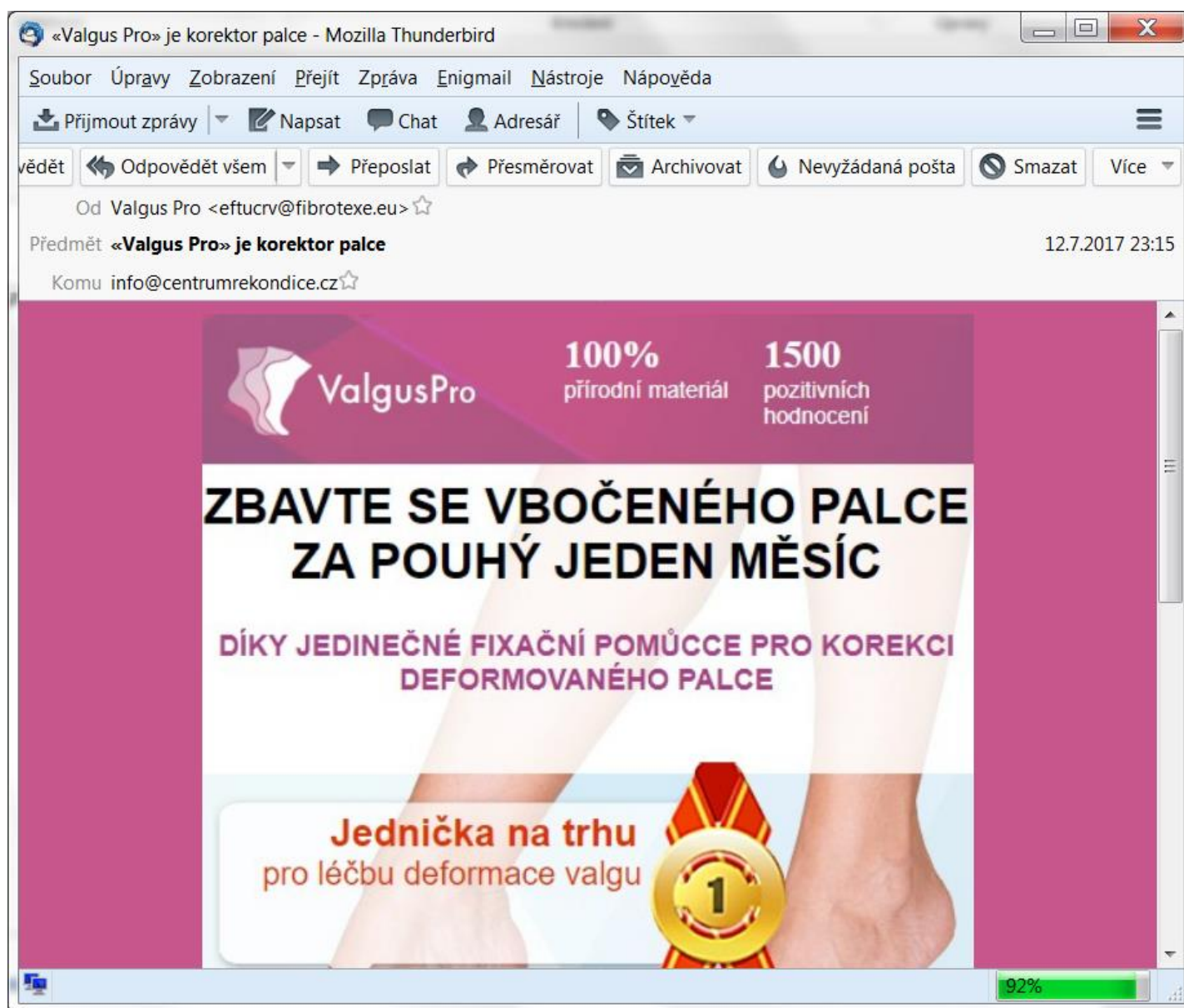
- ▶ Co hrozí po úspěšném útoku
- ▶ Co je phishing, jeho typy a znaky
- ▶ Co byste měli poznat sami
- ▶ Jak se správně zachovat
- ▶ Kdo vám pomůže, když si nevíte rady

Ukázky z praxe

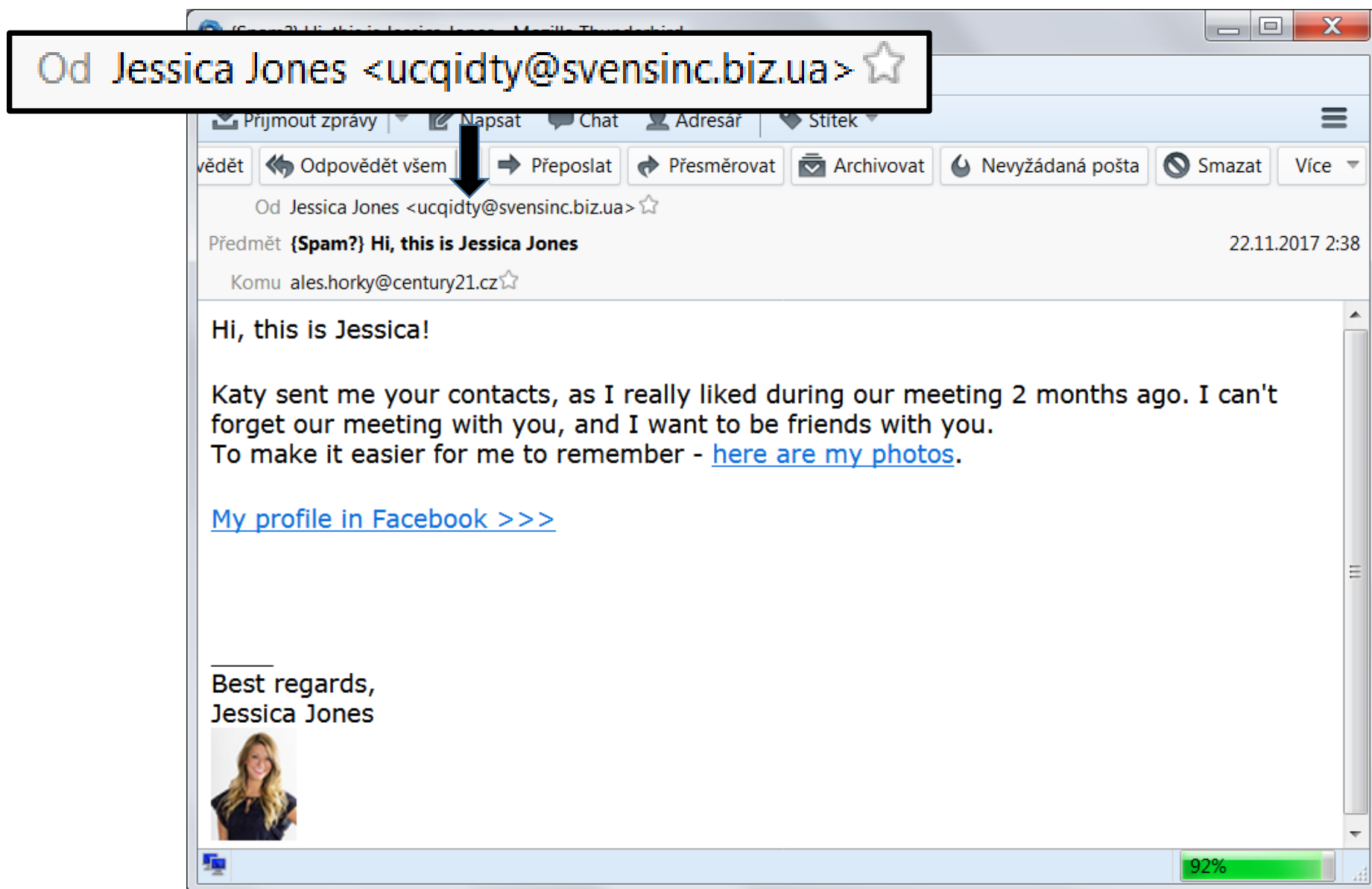
E-mail č. 1 – Očividný spam

E-mail č. 2 – Očividný spam

E-mail č. 3 – Podezřelý odesílatel

E-mail č. 4 – Podezřelý odesílatel

Od Lonely Danulenska <bluster150@zeus.eonet.ne.jp> ☆

↓

Přijmout zprávy | Napsat | Chat | Adresář | Štítek

Odpovědět | Odpovědět všem | Přeposlat | Přesměrovat | Archivovat | Nevyžádaná pošta | Smazat | Více

Od Lonely Danulenska <bluster150@zeus.eonet.ne.jp> ☆

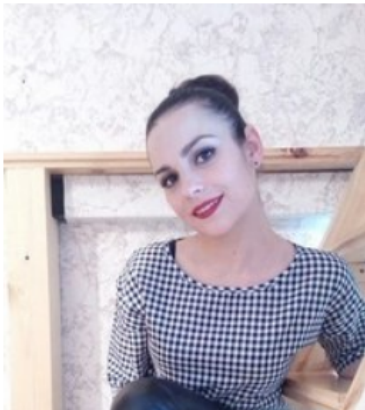
Předmět **Dobry den! Jak je vas den? Jmenuji se Dana.** 2.1.2018 10:06

Odpověď Lonely Danulenska <dan.paradies964@gmail.com> ☆

Komu krakonos@nomi.cz ☆

Dobre odpoledne! Jak se citite? Me jmeno je velmi krasna - Dana, ze jsem v krasnem veku - Mam 30 let. Nejsem vdana, nemam deti. Mym snem je najit osobu, se kterymi se budeme navzajem rozumime a vymenovat si nazory. Chci najit silny, odvazny, zodpovedny clovek, se kterym by to byt bezpecne.. Nechci hrat zadne hry, jsem hledal nekoho, kdo me bude milovat a nikdy nebude podvadet. Budu cekat na vasi odpoved' prostrednictvim e-mailu. To nejlepsi nas teprve ceka. S pranim vseho nejlepsiho, Danuska,

—CAM-778.jpg—

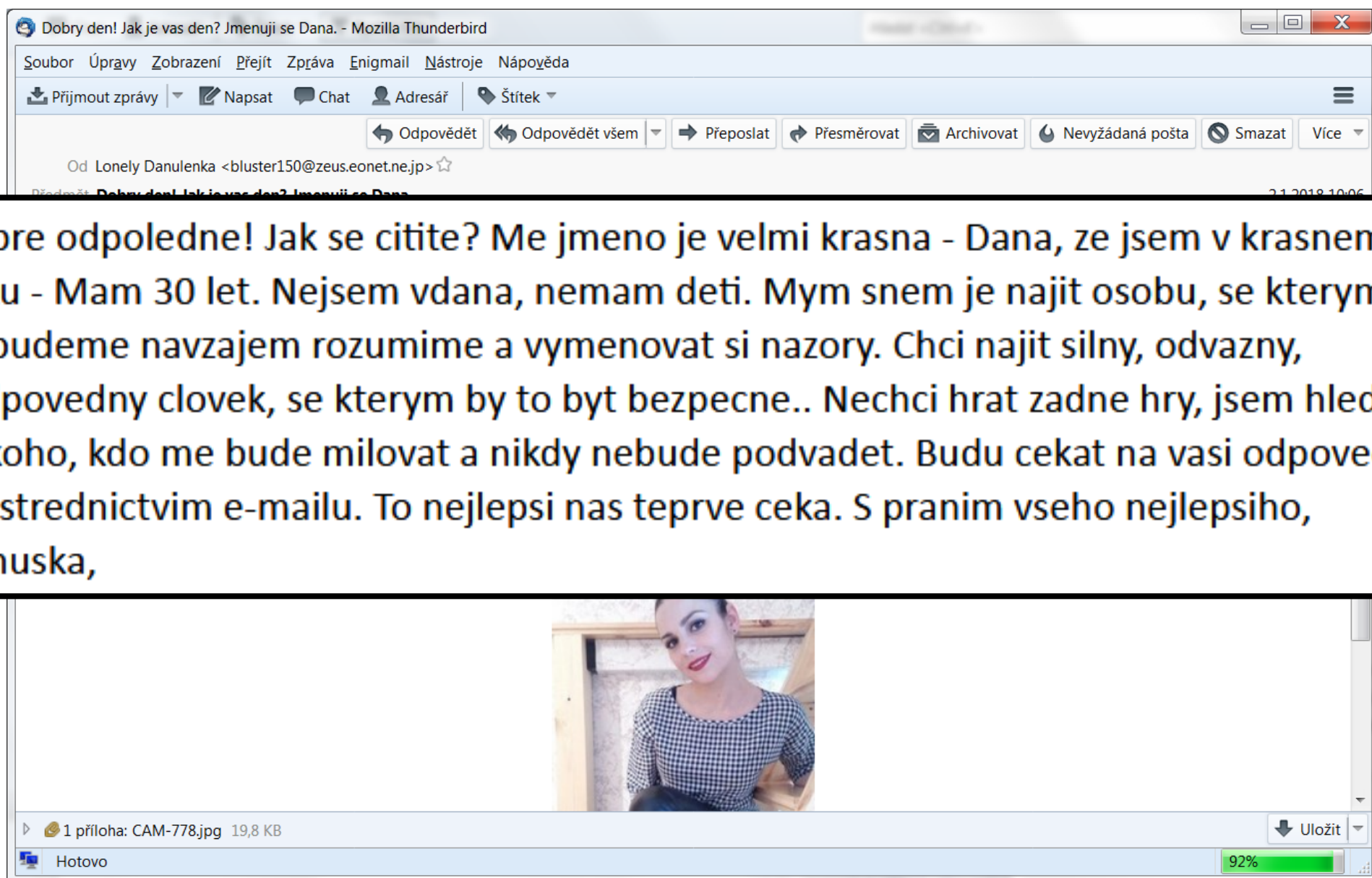

1 příloha: CAM-778.jpg 19,8 KB

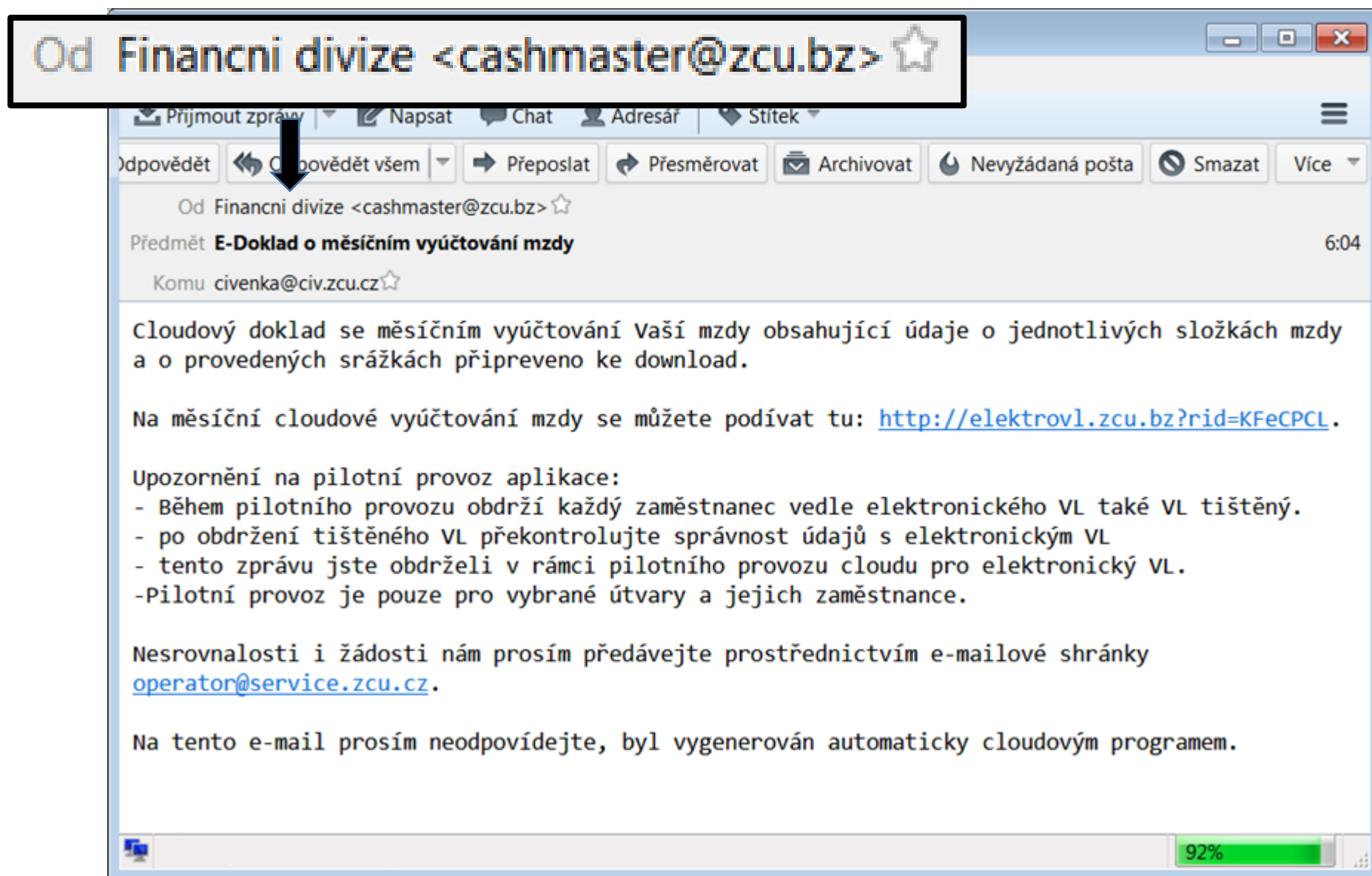
Hotovo 92%

Uložit

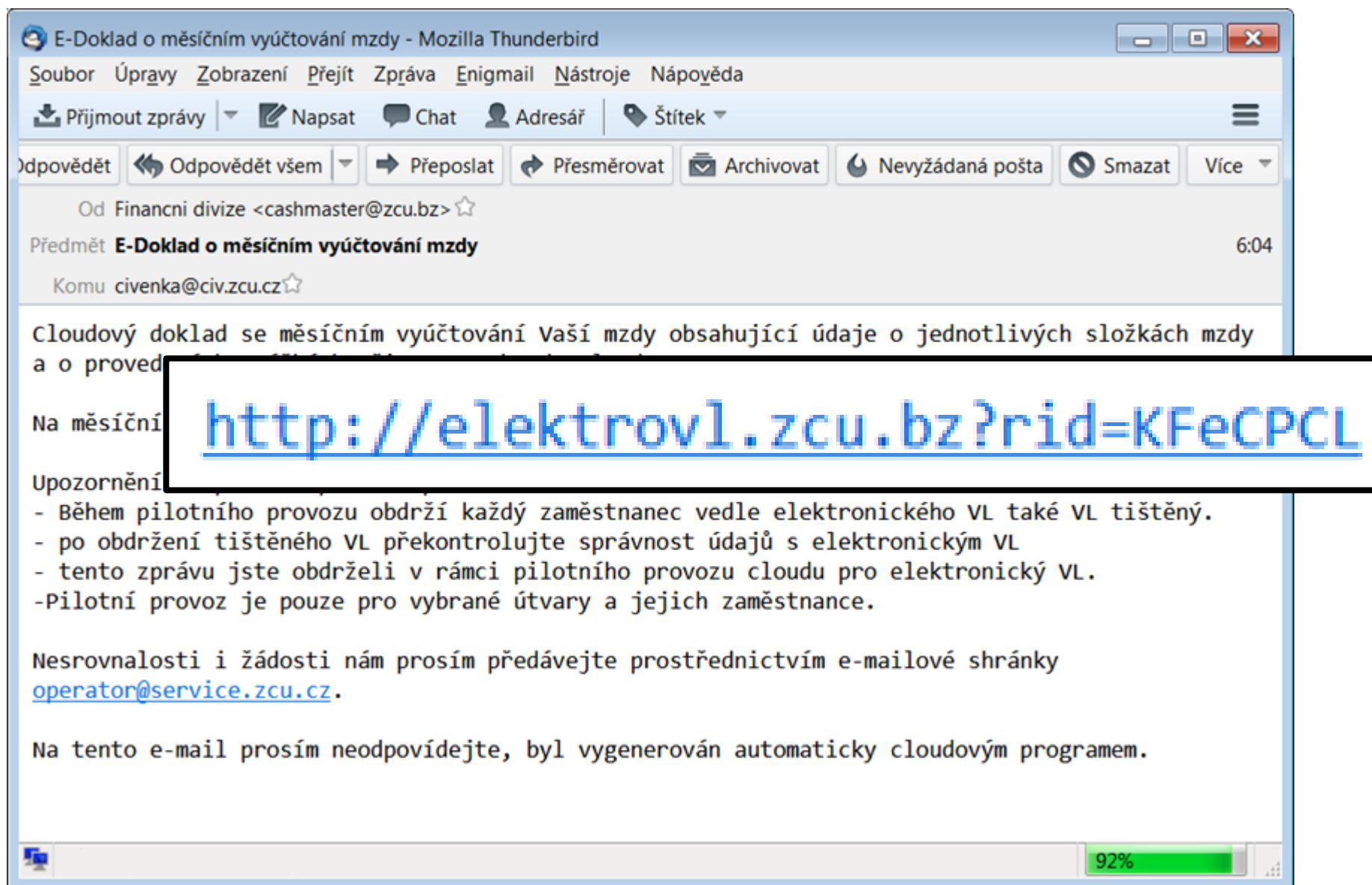
E-mail č. 4 – Podezřelý obsah

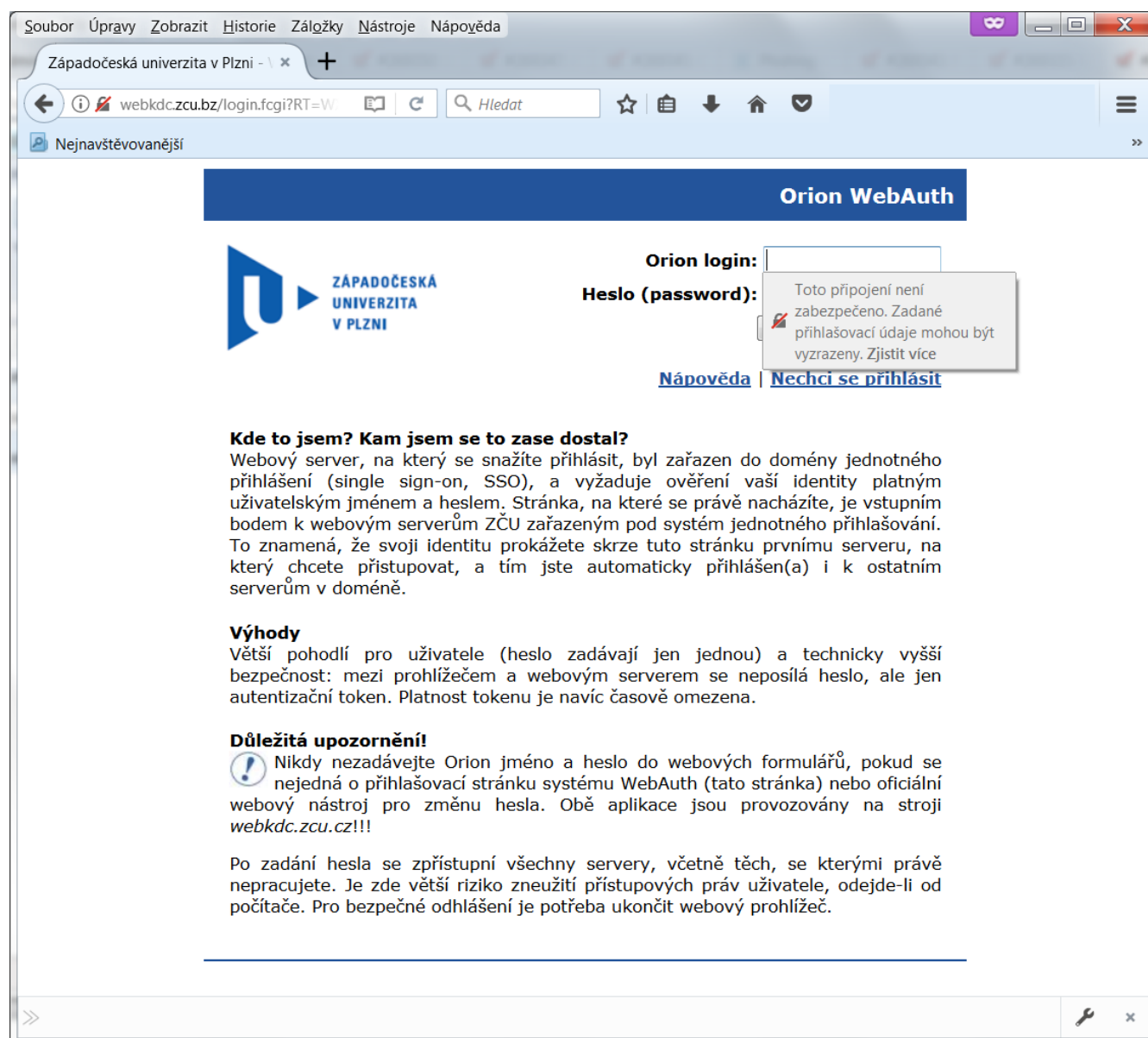
E-mail č. 5 – Podezřelý odesílatel

E-mail č. 5 – Podezřelý obsah (odkaz)

E-mail č. 5 – Odkazovaná stránka

E-mail č. 5 – Odkazovaná stránka

webkdc.zcu.bz/login.fcgi?RT=WC

Orion WebAuth

Orion login:

Heslo (password):

Toto připojení není zabezpečeno. Zadané přihlašovací údaje mohou být vyzrazeny. Zjistit více

[Nápověda](#) | [Nechci se přihlásit](#)

Kde to jsem? Kam jsem se to zase dostal?
Webový server, na který se snažíte přihlásit, byl zařazen do domény jednotného přihlášení (single sign-on, SSO), a vyžaduje ověření vaší identity platným uživatelským jménem a heslem. Stránka, na které se právě nacházíte, je vstupním bodem k webovým serverům ZČU zařazeným pod systém jednotného přihlašování. To znamená, že svoji identitu prokážete skrze tuto stránku prvnímu serveru, na který chcete přistupovat, a tím jste automaticky přihlášen(a) i k ostatním serverům v doméně.

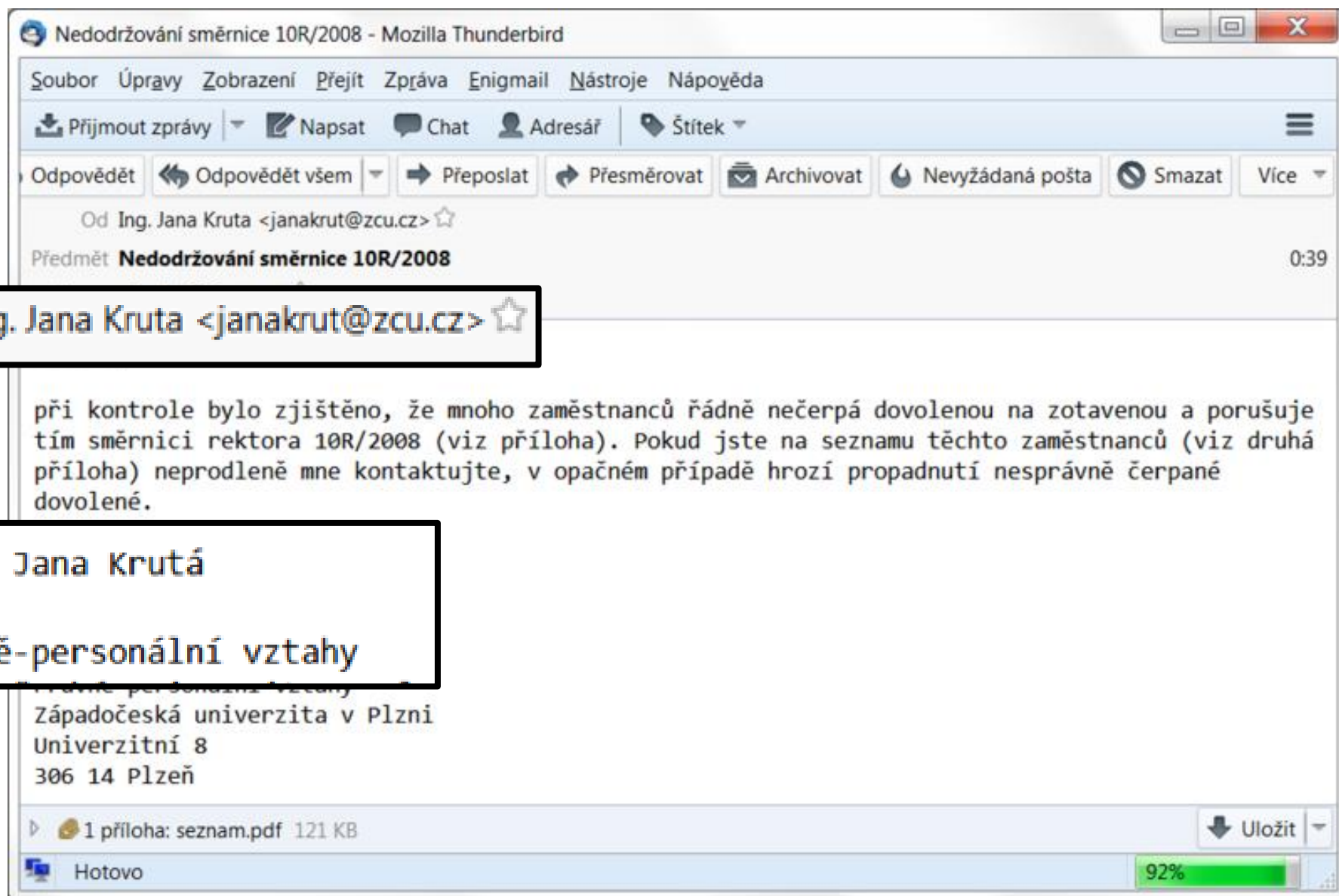
Výhody
Větší pohodlí pro uživatele (heslo zadáváte jen jednou) a vyšší bezpečnost: mezi prohlížečem a webovým serverem se přenáší autentizační token. Platnost tokenu je navíc časově omezená.

Důležitá upozornění!
Nikdy nezasílejte Orion jméno a heslo na e-mail, ani nezasílejte na něj. Nejedná o přihlašovací stránku systému WebAuth (tato stránka) nebo oficiální webový nástroj pro změnu hesla. Obě aplikace jsou provozovány na stroji webkdc.zcu.cz!!!

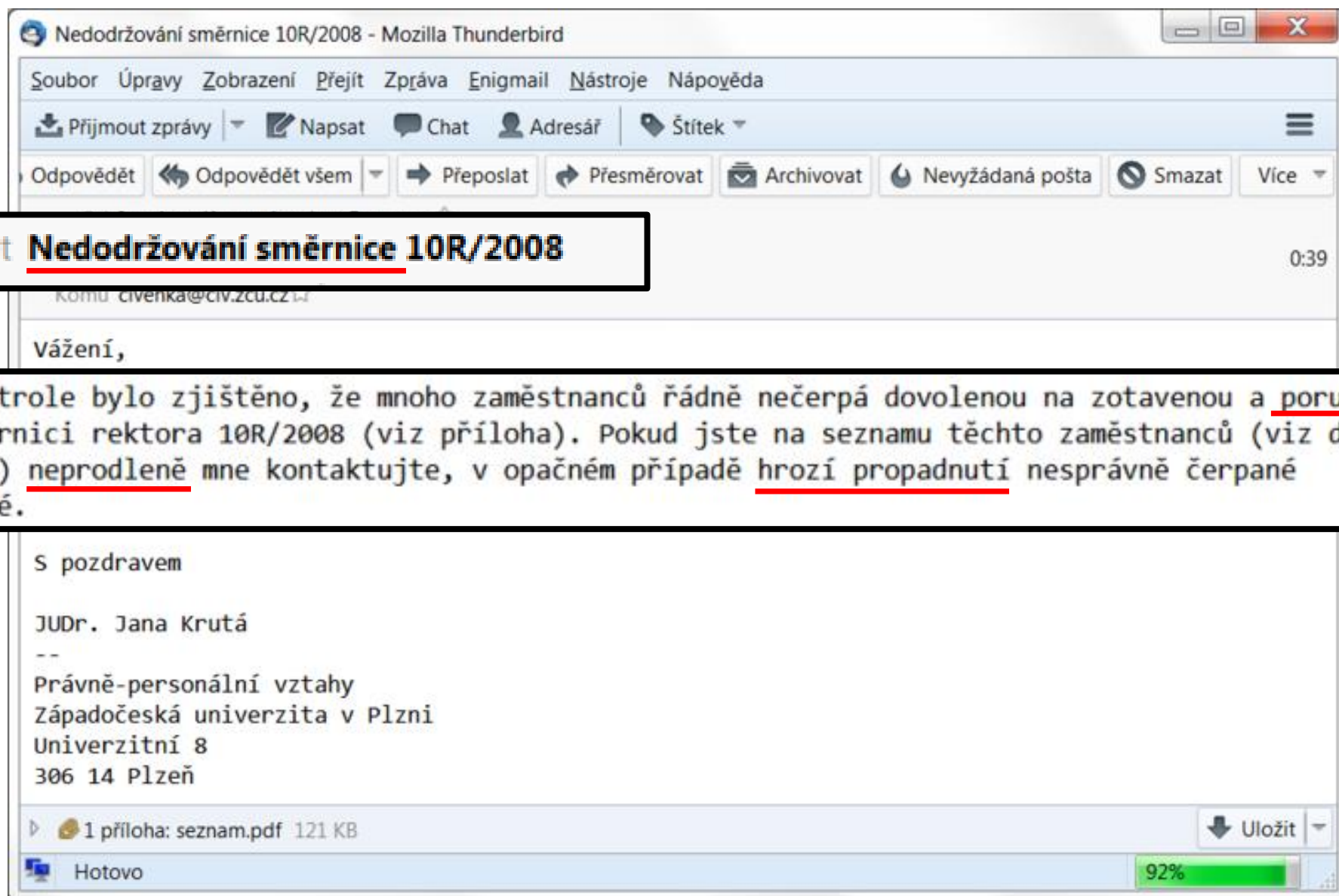
Po zadání hesla se zpřístupní všechny servery, včetně těch, se kterými právě nepracujete. Je zde větší riziko zneužití přístupových práv uživatele, odejde-li od počítače. Pro bezpečné odhlášení je potřeba ukončit webový prohlížeč.

Toto připojení není zabezpečeno. Zadané přihlašovací údaje mohou být vyzrazeny. Zjistit více

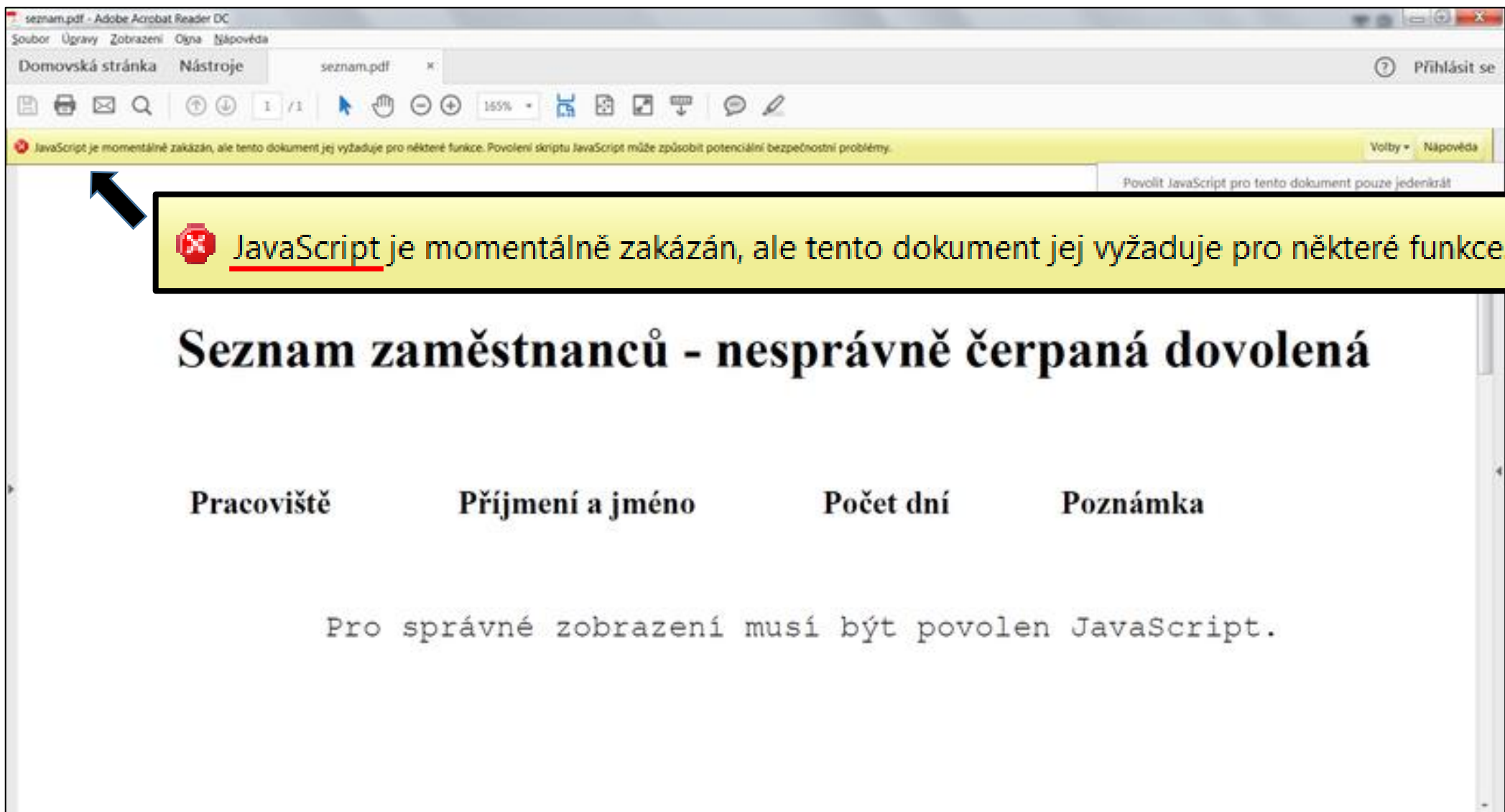
E-mail č. 6 – Podezřelý obsah (trochu)

E-mail č. 6 – Psychologický nátlak

E-mail č. 6 – Podezřelá příloha

The screenshot shows the Adobe Acrobat Reader DC interface. The title bar indicates the file is 'seznam.pdf'. The menu bar includes 'Soubor', 'Úpravy', 'Zobrazení', 'Ojha', and 'Nápověda'. The toolbar shows various icons for file operations and viewing. A yellow warning bar at the top states: 'JavaScript je momentálně zakázán, ale tento dokument jej vyžaduje pro některé funkce. Povolení skriptu JavaScript může způsobit potenciální bezpečnostní problémy.' Below this, a button says 'Povolit JavaScript pro tento dokument pouze jedenkrát'. A black arrow points from the warning bar to a larger yellow box containing the same warning text. The main content area displays the title 'Seznam zaměstnanců - nesprávně čerpaná dovolená' and a table with four columns: 'Pracoviště', 'Příjmení a jméno', 'Počet dní', and 'Poznámka'. Below the table, a message reads: 'Pro správné zobrazení musí být povolen JavaScript.'

seznam.pdf - Adobe Acrobat Reader DC

Soubor Úpravy Zobrazení Ojha Nápověda

Domovská stránka Nástroje seznam.pdf x Přihlásit se

JavaScript je momentálně zakázán, ale tento dokument jej vyžaduje pro některé funkce. Povolení skriptu JavaScript může způsobit potenciální bezpečnostní problémy. Volby Nápověda

Povolit JavaScript pro tento dokument pouze jedenkrát

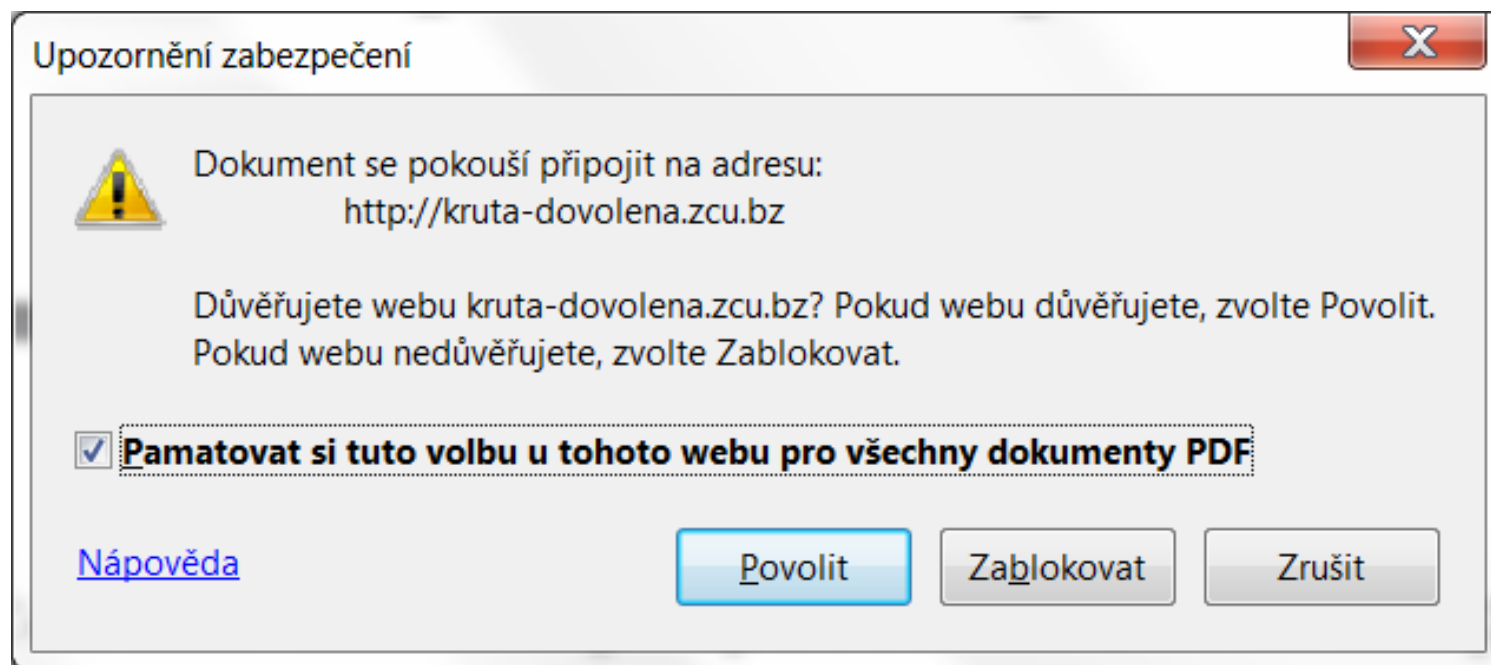
 JavaScript je momentálně zakázán, ale tento dokument jej vyžaduje pro některé funkce.

Seznam zaměstnanců - nesprávně čerpaná dovolená

Pracoviště	Příjmení a jméno	Počet dní	Poznámka
------------	------------------	-----------	----------

Pro správné zobrazení musí být povolen JavaScript.

E-mail č. 6 – Podezřelá příloha

Dokument se pokouší připojit na adresu:
http://kruta-dovolena.zcu.bz

Děkuji za pozornost

Prostor pro diskusi

Aleš Padrta, Jiří Čepák

apadrta@civ.zcu.cz, cepakj@civ.zcu.cz